

"Helpot"

puurtamaurha-
vyöt

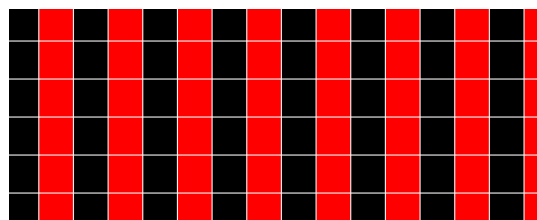
Johdanto

Tässä vihkosessa esittelen karjalaisia pirtanauhoja, joiden kuviointi muodostuu loimilankojen värien mukaan ilman poimintaa. Pirtaa nostamalla ja laskemalla loimeen saadaan muodostettua vuorotellen kaksi erilaista viriötä, ja kuviointi syntyy näiden viriöiden vaihtelusta.

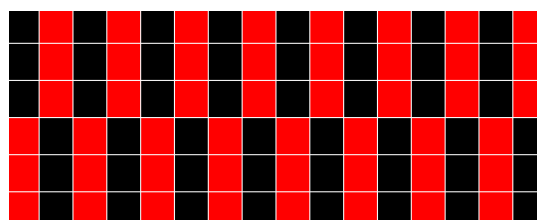
Kahden viriön vuorottelulla saadaan muodostumaan esimerkiksi *hammakaista* ja *vuorokkaista*. Nämä nimitykset ovat peräisin Lemiltä. Tämän vihkon nauhat ovat peräisin Kannakselta ja Seiskarista, mutta näillä alueilla käytetyistä nimityksistä ei ole tietoja.

Periaatteessa kuviottomat nauhat, joita kutsutaan myös *ripsinauhoiksi*, ovat helpompia kuin kuvioituneet nauhat – kuviotaahan ei tarvitse erikseen poimia. Kuvioimatonkin nauha voi kuitenkin olla vaikea kutoa eikä kuvion poimiminen puolestaan ole aina vaikeaa.

Riippumatta siitä onko nauhassa poimintakuvioita vai ei, haastavia ovat hyvin kapeat nauhat: näitä nauhoja kutoessa pirta lähtee helposti vaappumaan. Myös hyvin leveät nauhat ovat vaikeita: Niiden kanssa ongelmana on saada leveys pysymään tasaisena. Mitä enemmän loimilankoja, sitä enemmän leveyden on mahdollista vaihdella. Kutomista vaikeuttavat myös erityisen ohuet tai paksut loimilangat. **Helppoja kutoa ovat siis keskilevyiset nauhat, joissa on käytetty keksipaksua lankaa.** Tästä tulevat lainausmerkit vihkon otsikkoon ("Helpot" pirtanauhavyöt). Ripsinauhat eivät nimittäin välttämättä ole ollenkaan helppoja. Yksinkertaisessa ripsinauhassa mitataan taito kutoa tasalaatuista jälkeä, sillä siinä tulee näkyviin käsialan vaihtelu selvemmin kuin mutkikkaassa vironvyössä.

Hammakaista, Lemi (Salo 1930)

Vuorokkaista, Lemi (Salo 1930)

Minulle itselleni nämä kuviottomat "helpot" nauhat ovat olleet todella vaikea projekti ennen kaikkea sen vuoksi, että kuvioituja nauhoja on mielestäni kiinnostavampaa kutoa. Olen myös kiinnittänyt aiempaa enemmän huomiota siihen, että langat vastaavat historiallista esikuvaa. Tein monesta nauhasta useamman version, eräästä nauhasta ehdin kutoa neljä versiota, ennen kuin olin tyytyväinen lopputulokseen.

Tarvikkeet

Nauhat kudotaan tavallisella pirralla. Pirran voi tehdä kokeilua varten vaikka voirasian kannesta, mutta kivempaa kutominen on esim. vaneripirralla. Lisäksi tarvitset kävyn (sukkula) ja vyön johon kudottava nauha kiinnitetään. Pussinsulkijoilla on helppo kiinnittää kudottava nauha vyöhön. Lisäksi saatat tarvita hengettömät.

Langat

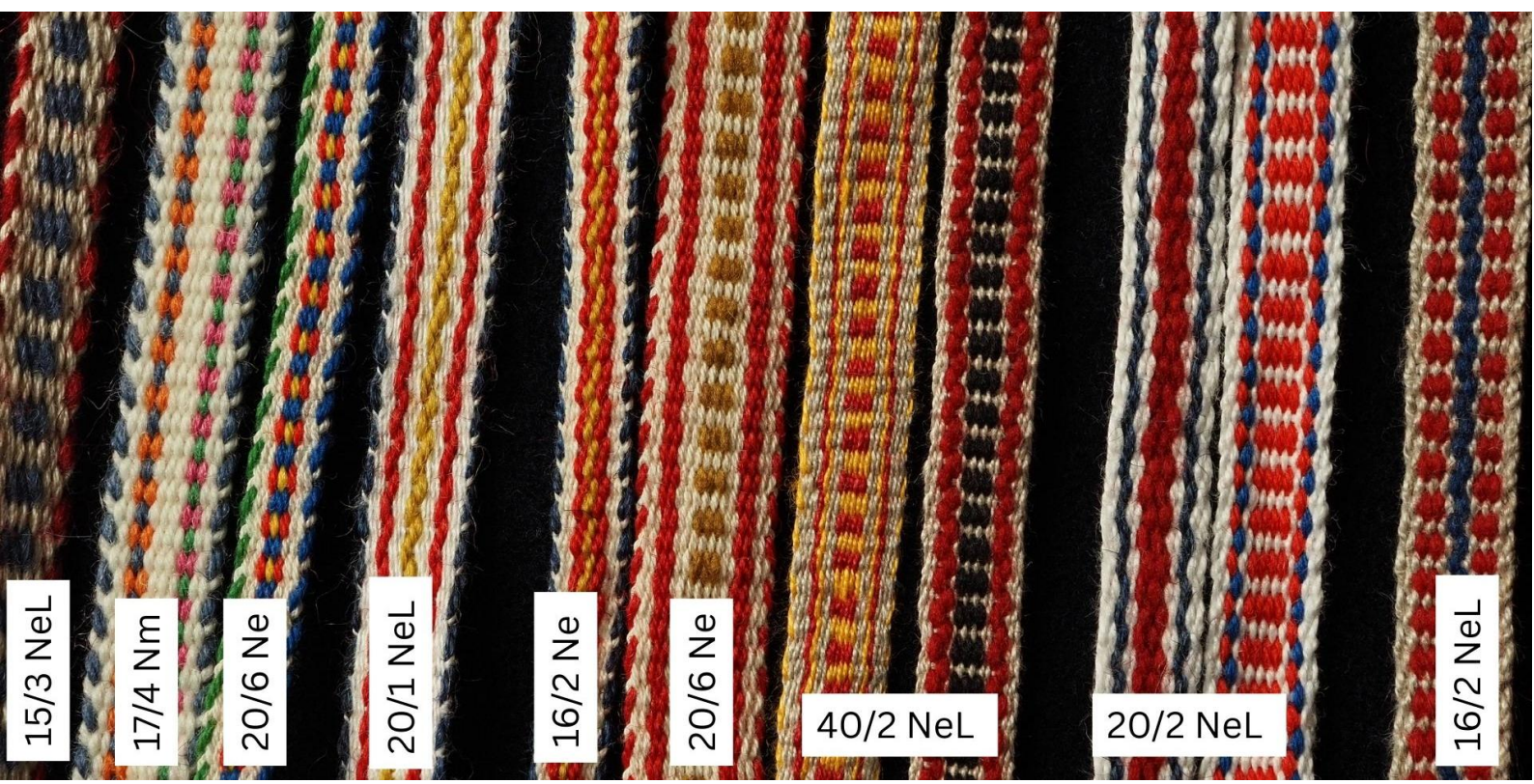
Jos olet aloittamassa ensimmäistä nauhaasi, ei langoista kannata huolehtia liikaa. Nauhaharrastuksen voi hyvin aloittaa vanhoilla jämälangoilla. Ensimmäiseen nauhaan kannattaa valita sileää ja kestäväää lankaa esimerkiksi sukkalankaa tai puuvillalankaa.

Jos haluat olla uskollinen alkuperäisille malleille: Valitse värillisiksi langoiksi villalankaa, mielellään kaksisäikeistä. Valitse valkoiseksi langaksi pellava- tai puuvillalankaa. Yleensä myös kuteena on käytetty valkoista puuvilla- tai pellavalankaa, harvemmin myös villalankaa. Eri paksuisten lankojen käyttäminen tekee nauhasta eläväpintaisen. Historiallisissa ripsinauhoissa nauhan luonne syntyy nimenomaan lankojen paksuuden vaihtelusta. Yleensä villalanka on selvästi paksumpaa kuin vaalea pellavalanka.

Suositteluvia villalankoja

Loimilankana toimivat hyvin kaksisäikeiset tiiviit villalangat. Jos lanka on pehmeää ja pörröistä, se pölisee kutoessa enemmän. Paksut ja hapsottavat langat voivat myös hangata toisiaan vasten. Kaksisäikeinen lanka on perinteinen, mutta nykyisin nauhoissa voi käyttää myös esimerkiksi nelisäikeisiä sukkalankoja. Villasekoitelangat ovat vahvoja ja kestävät hyvin myös kudelankana. Työläisiin kuvioituihin nauhoihin en suosittele sukkalankoja käyttämään, mutta tiukkaan kudosta ripsinauhasta on jälkikäteen vaikea edes erottaa, minkälaisella langalla se on kudottu.

Osassa tämän oppaan malleista on käytetty hyvin ohutta lace-vahvuista villalankaa (100g=600–800 m). On haastavaa löytää ohut kaksisäikeinen villalanka, joka kestää vetoa ja kulutusta. Kivijalkakaupoissa näin ohuet langat ovat yleensä alpakkalankoja, joista osa kestää nauhakudonnassa, osa ei. Yleensä alpakkalangat ovat pehmeitä, mikä on nauhakudonnassa haitaksi. Netti-kaupoista saa ohuempia täysvillalankoja.

Nämä ovat hyvä peruslankoja, joita kehtaan suositella myös muille. Tämän oppaan nauhoja on kudottu myös muilla langoilla käyttäen jopa Nalle-lankojen jämiä. Vihkon nauhoissa on käytetty paljon De Rerum Naturan Ulysse-villalankaa (tex 135x2, 100g=370m), joka on sametinpehmeää ja antaa upean kolmiulotteisen vaikutelman.

- **8/2 Bockens Möbelåtta** (tex 125x2, 100g=400m). Tiivis ja vähän pölisevä, todella hyvä lanka nauhojen kutomiseen. Ohuempaa kuin mitat antavat ymmärtää.
- **Ohut Pirkka** (tex 125x2, 100g=400m). Pöyheä mutta melko tasainen, hyvä lanka nauhojen kutomiseen. Muistuttaa ulkonäöltään historiallisia lankoja. Sisältää hyönteismyrkyä.

Suosittelavia pellavalankoja

Pellavalangaksi on mahdollista valita osittain valkaistua tai valkaisematonta lankaa. Historiallisissa nauhoissa on useimmiten käytetty osittain valkaistua pellavaa. Hienoin kiilto kuitenkin on ohuessa valkaisemattomassa pellavassa. Käytän itse yleensä kaksisäikeistä pellavalankaa, mutta on mahdollista käyttää myös yksisäikeistä lankaa. Kaksisäikeinen lanka on lujempaa kuin yksisäikeinen.

Parhaan tarjonnan ohuita pellavalankoja löytää, kun suuntaa katseensa ulkomaille. Ruotsalaisista verkkokaupoista esimerkiksi Blomqvist Nordiskalla on laaja valikoima.

- **Nel 20/2** (100g=600–700m), esim. Bockens, Blomqvist. Monikäyttöinen paksuus, joka sopii useimpiin perinteisiin ripsinauhoihin. Sopii hyvin myös poimintakuviollisten nauhojen pohjaloimeksi. Jos ostaisin nauhakudontaan vain yhtä pellavalankaa, ostaisin tätä. *Suomalaiset verkkokaupat:* En ole itse kokeillut, mutta NeL 22/2 puuvilla-pellava ja Esiton NeL 16/1 aivina (molemmat saatavilla Lankavassa) ovat lähellä samaa pak-suutta.
- **Nel 16/2** (100g=n.500m), esim. Esito, Blomqvist. Hieman paksumpi vaihtoehto.
- **Nel 40/2** (100g=1200m), esim. Garnhuset, Vuorelma. Ohuisiin ja hienoihin nauhoihin. (Myös NeL 20/1 ja 35/2 käyvät tarkoitukseen.)

Historiallisissa nauhoissa on käytetty enimmäkseen pellavaa mutta myös puuvillaa. Puuvilla on pellavaa pehmeämpää, ja siksi loimeen ei välttämättä kannata valita kaksisäikeistä puuvillalankaa. 6-säikeinen kalalanka on alkuun ihan hyvä lanka. Sitä saa jopa Prismoista, ja se on miellyttävää kutoa.

Värit

Tehdasvalmisteiset värit yleistivät vasta 1800-luvun loppupuolella, minkä takia karjalaisissa pirtanauhoissa on yleensä käytetty maanläheisiä värejä: ruohonvihreää, hieman rusehtavaan taittavaa tai hyvin vaaleaa keltaista, indigon sinistä ja tomaatinpunaista tai palanutta oranssia. Aika on muuttanut museonauhojen värejä, ja aivan varmasti väreistä ei voi sanoa. Yleensä nauhoissa on pyritty käyttämään toisistaan erottuvia värejä.

Kuviottomissa ripsinauhoissa esiintyy villimpiä värejä kuin kuvioituissa nauhoissa. Todennäköisesti kuviottomia nauhoja osattiin valmistaa pidempään kuin kuvioituja, ja niissä on siten ehditty kokeilemaan voimakassävyyksillä ostoväreillä tai -langoilla.

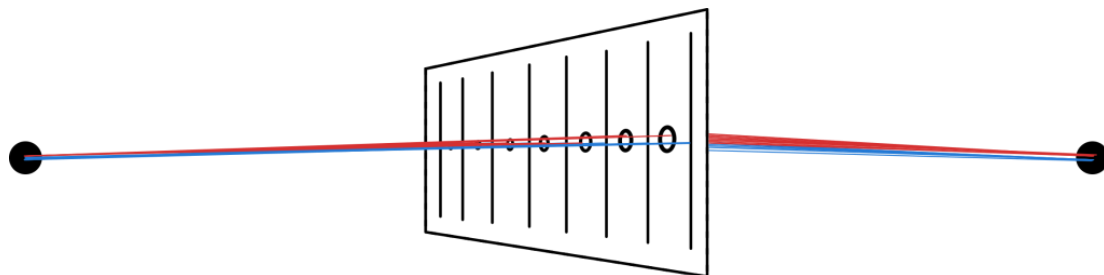
Valkaisematon puuvillalanka sopii värinsä puolesta hyvin pohjaloimeen. Pellavalangoista kannattaa mieluummin valita osittain valkaistua lanka, sillä myös historialliset pirtanauhat kudottiin useimmiten valkaistusta pellavasta. Valkaisematontakin pellavaa käytettiin.

Loimen valmisteleminen

Tämän vihkon tarkoitus ei ole opettaa pirtanauhan kutomisen tekniikkaa. Koska nämä nauhat sopivat hyvin ensikertalaiselle ja koska tekniikka ei yksinkertaisuudessaan välttämättä edellytä erityistä opastamista, on tähän sisällytetty lyhyt ohje. Tässä ohjeessa loimeen ei luoda tiuhtaa.

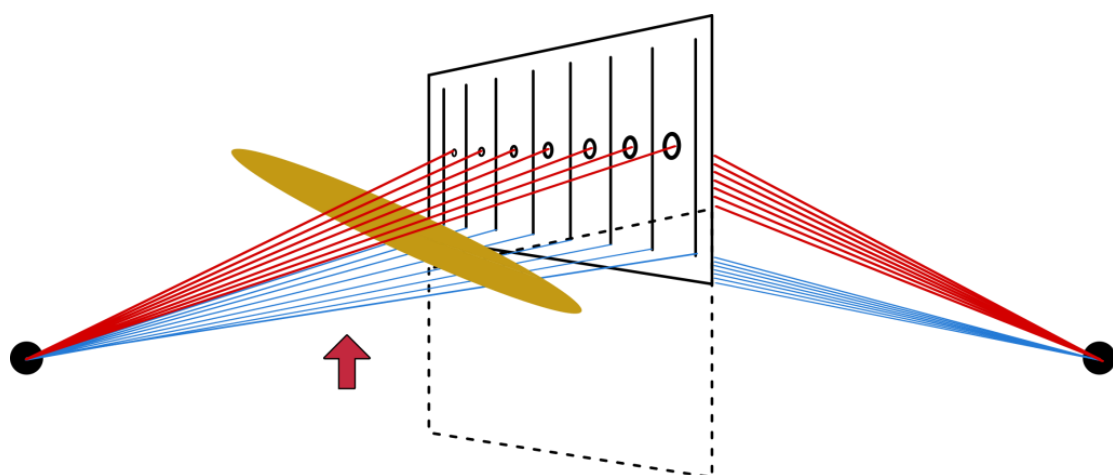
1. **Valitse nauhamalli ja siihen sopivat langat.** Loimilangan tulee kestää vetoa ja hie-
man hankausta, kudelangon samoin, mutta toisaalta kuteen katkeaminen työn aikana ei
ole katastrofi. Olisi tosi hyvä, että loimilangat eivät katkea. Ensimmäiseen nauhaan sopi-
vat hyvin esimerkiksi virkkaukseen tarkoitettut ohuet puuvillalangat sekä villasekoitteiset
fingering-vahvuiset sukkalangat.
2. **Luo loimi.** Halutessasi voit tehdä luodessa tiuhdan ainakin loimen toiseen päähän,
mutta se ei ole välttämätöntä. Tiuhdoista on hyötyä, jos loimi on useiden metrien mittai-
nen tai lankoja on kymmenittäin. Jos loimesi on alle neljä metriä pitkä etkä käytä erityi-
sen kallisarvoisia lankoja, en vaivautuisi tekemään tiuhtaa. Ilman tiuhtaa on riski, että
loimi menee luomisen ja pirtaanpistelyn välillä solmuun. Näin on käynyt minulla kerran,
vaikka olen kutonut tusinoittain nauhoja.
Ilman tiuhtaa luot helpoimmin loimen esimerkiksi kahden tuolinjalan väliin (siis kahden
eri tuolin jalan väliin siten, että olet sijoittanut tuolit riittävän kauaksi toisistaan). Luo
riittävä määrä lankoja aina yksi väri kerrallaan. Leikkaa loimi auki toisesta päästä.
3. **Pistele loimilangat pirtaan loimen ohjekaavion mukaisesti.** Asemoi loimi mah-
dollisimman keskelle pirtaa. Jos loimessa ei ole tiuhtaa, voit esimerkiksi aloittaa pistä-
mällä loimen keskimmäisen langan pirran keskimmäiseen rakoon. Tarvittaessa käytä
apuna hengettömiä. Kun olet pistellyt kaikki loimilangat paikoilleen, kiinnitä viimeis-
tään tässä vaiheessa loimen sulki oleva pää esimerkiksi tuolinjalkaa. Vedä loimea suo-
raksi ja kuljeta pirtaa loimen avoimesta päästä kohti suljettua päätä. Selvitä loimea mat-
kan varrella. Jos et ole tehnyt tiuhtaa, loimen suljettuun päähän jää aina risteäviä
loimilankoja. Työnnä ne mahdollisimman lähelle loimen suljettua päätä ja tee sitten loi-
meen esimerkiksi hevosenhätäsolmu siten, että mahdollinen lankasotku jää solmun ta-
kapuolelle. Loimea menee tässä hukkaan 10–20 cm. Tämä loimen luominen on vaikea
selittää kirjallisesti, mutta homma selkenee kun teet sen ensimmäisen kerran itse.
4. **Vedä loimi kireälle. Tee loimen avoimeen päähän hevosenhätäsolmu ja
kiinnitä alkupää vyölle esim. pussinsulkijalla.**
5. **Kierrä kävyille kudetta.** Langan jatkaminen kesken työn on mahdollista, mutta jatko-
kohdan usein erottaa valmiissa nauhassa. Varaa kudetta mieluummin liikaa kuin liian
vähän. Olet nyt valmis aloittamaan kutomisen.

6. **Alkuasento näyttää tältä:** Loimen toinen pää on kiinni vyötärölle solmittuna ja toinen esimerkiksi tuolissa, ovenkahvassa jne. Punaiset langat kulkevat tässä esimerkkinauhassa reijistä ja siniset nauhat viilloista.

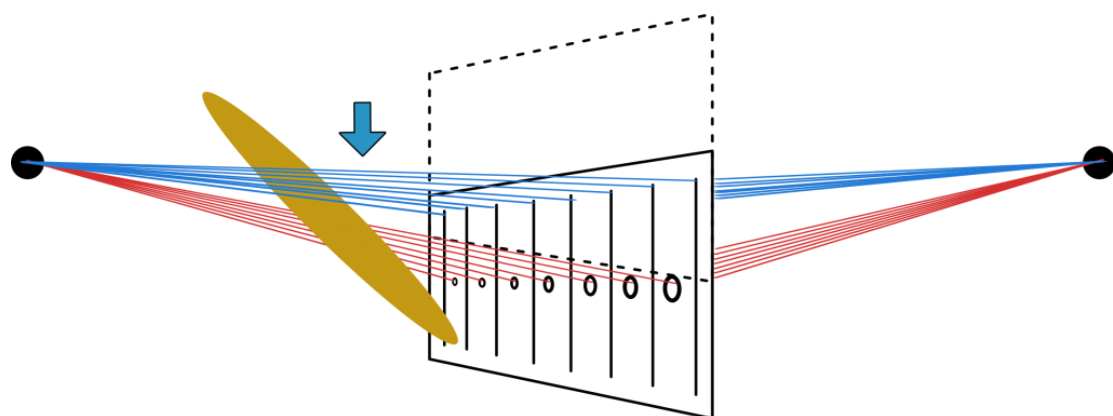

Kudonta toimii siten, että kude työnnetään läpi viriöstä. Yksi viriö saadaan nostamalla pirta ja toinen viriö laskemalla.

Kun pirtaa nostetaan, nousevat reikiin pujotetut loimilangat ylös ja kude saadaan pujotettua niiden alta. Tällöin syntyy kerros, joka on väriltään punainen.

Kun pirtaa lasketaan, reikiin pujotetut loimilangat painuvat alas ja kude saadaan pujotettua niiden päältä. Tällöin syntyy kerros, joka on väriltään sininen.

Vinkkejä kutomiseen

Nauhan aloittaminen: Kun aloitat nauhan, päättelee kude siten, että pidät kuteen vapaaksi jäänyttä päätä parin kerroksen matkalla mukana kudonnassa. Jos haluat siistit nauhan päät, voit kutoa ensin joitain senttejä testiksi. Katkaise kude ja aloita kutominen uudelleen. Voit purkaa myöhemmin testiosuuden pois.

Käsialalla on merkitystä: Nauhan voi kutoa monenlaisella käsialalla. Jos lyöt kuteen tiukkaan, tulee nauhasta leveämpi. Jos kiristät kudetta tiukkaan, tulee nauhasta kapeampi.

Kuteen jatkaminen: Jos kude loppuu kesken, jatka kudetta. Ota kävylle uusi kude ja kuljeta mukana vanhan kuteen päätä muutaman kerroksen ajan.

Loimilangan katkeaminen: Harmin paikka, loimilangan katkeaminen on ikävä juttu. Tarvittaessa ota samaa lankaa jatkopala ja yhdistä päät sen avulla.

Nauhan päättely: Katkaise kude esim. noin puolen metrin päästä. Pujottele kude neulan avulla muutaman edellisen kerroksen väliin.

Nauhan viimeistely: Leikkaa nauhan päät valitsemaasi mittaan. Villalankaiset nauhat saattavat siistiytyä höyryttämällä (samaan tyyliin kuin neuleet höyrytetään).

Päiden koristelu: Käkisalmen kihlakunnassa pirtanauhojen päitä on koristeltu ostokankaasta leikatuilla kangastilkkuilla. Koristeena voi käyttää esimerkiksi villa-, puuvilla- ja silkkikankaita, kuviollisia, raidallisia ja yksivärisiä kankaita. Historiallisissa nauhoissa kangasterttujen koko ja runsaus vaihtelee paljon.

Käsialan vaikutus nauhan leveyteen.

Mallit

Tämän kokoelman nauhoja on todennäköisimmin käytetty vöinä. Suurimman osan yhteydessä ei ole säilynyt tietoa käyttötarkoituksesta, ja nauhoja on mahdollisesti voitu käyttää myös sykerön tai esiliinan nauhoina. Minun mielestäni kaikki vihkon mallit ovat kuitenkin sellaisia, että ne perinteen mukaan sopivat vöiksi.

Käkisalmen kihlakunnan ripsinauhoissa on monenlaista raitaa ja hammaskuviota, mutta niitä yleensä yhdistää yksi piirre: ne ovat pohjaväritään valkoisia. Tätä tietoa kannattaa hyödyntää omien mallien suunnittelussa.

Jääsken kihlakunnasta on mukana ainoastaan kaksi *pokramoa*. Jääskeläisille ripsinauhoille laajemmin on tyypillistä, että niiden pohjaväri on punainen, ja ne ovat pääosin villaa. Jääskessä on tehty samaan tyyliin myös hameiden vyötärönauhoja ja sykerön nauhoja.

Esikuvat

Nauhojen ohjeet on laadittu museokokoelmien nauhojen sekä Theodor Schvindtin vuonna 1903 julkaiseman *Nauhakoristeita*-kirjan piirrosten perusteella.

Etelä-Karjalan museossa on kokoelma nauhoja sodan aikana evakuoitua Käkisalmen museosta. Todennäköisesti nauhat ovat Käkisalmen kihlakunnan alueelta. Museon esineistä ei ole säilynyt tarkkoja tietoja, joten aivan varma tästä ei voi olla. Kävin Lappeenrannassa tutustumassa näihin nauhoihin, ja kuvat niistä ovat peräisin omasta arkistostani.

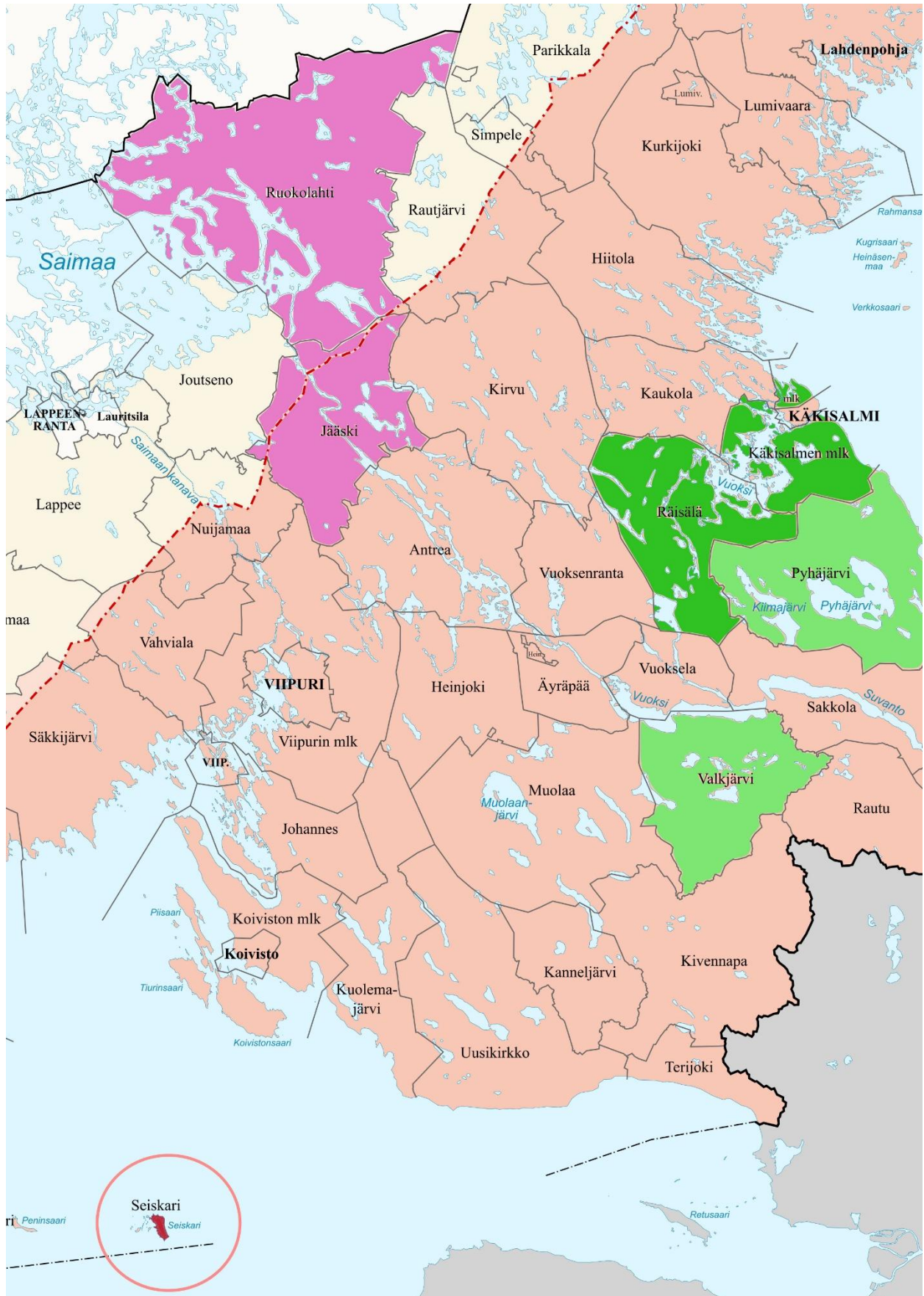
Monista **Kansallismuseon** nauhoista puuttuu tieto leveydestä. Olen arvioinut samantyylisten nauhojen perusteella, minkä levyisiä ne saattaisivat olla. Kansallismuseon esineistä on Finnassa saatavilla korkearesoluutioiset kuvat, minkä takia näiden nauhojen rakenne on varmasti tiedossa.

Pietarilaisessa **Kunstkamera**-museossa on useita nauhoja ”Valkjärveltä.” Nämä nauhat ovat Käkisalmen kihlakunnan tyylisiä. Valkjärvi on Äyräpään kihlakuntaa, mutta mahdollisesti sielläkin on tehty tämän tyylisiä nauhoja. Samoin on mahdollista, että venäläisessä museossa Pyhäjärvi (sijaitsee Käkisalmen kihlakunnassa) on vaihtunut Valkjärveksi.

Venäjän etnografisesta museosta on mukana kolme räisäläistä nauhaa. Nauhojen taustapahvien tiedot poikkeavat Venäjän museokatalogin tiedoista. Tein mallinauhan museokatalogissa ilmoitetun leveyden mukaan. Myöhemmin huomasin, että pahviin kirjatut mitat poikkeavat näistä.

Venäläisten museoiden julkaisemat kuvat nauhoista ovat peruslaatuksia. Kuvien perusteella on ollut mahdollista tehdä valistunut arvaus loimilankojen määrästä.

Mukana on myös yksi nauha yhdysvaltalaisesta **Penn Museumista**. Nauha on siitä poikkeuksellinen, että siinä roikkuvat perinteiset vyölliset. Nauha on päätynyt Yhdysvaltoihin Venäjällä 1800-luvun lopulla matkustaneen Zelia Nuttalin kokoelmissa.

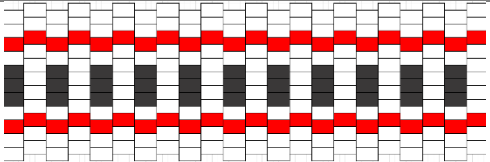
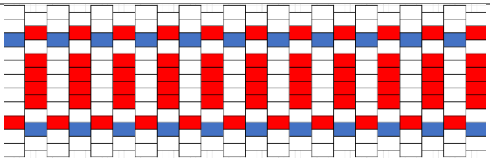
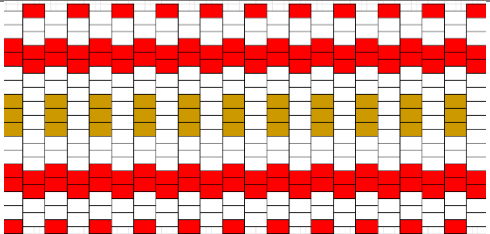
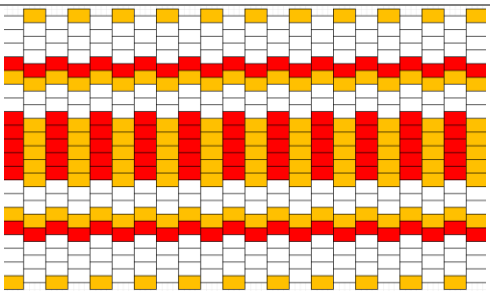
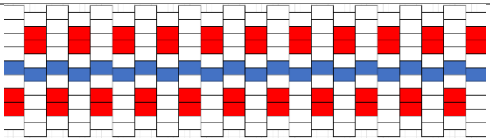
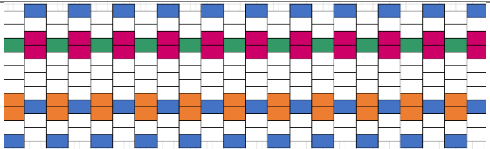
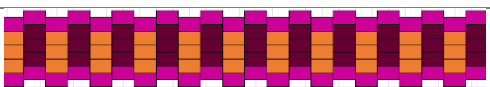

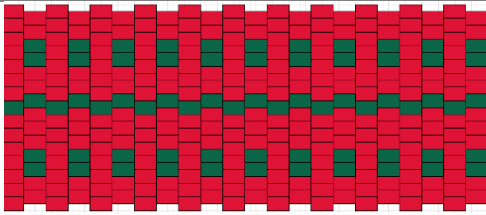
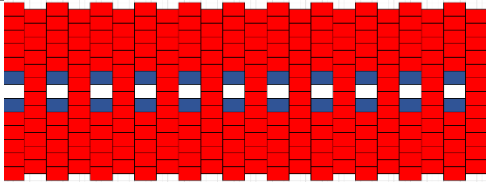
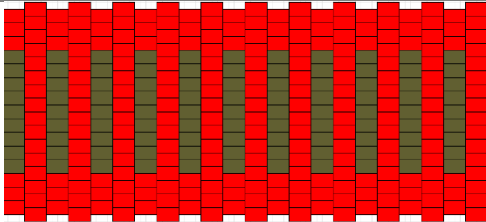
Kartta: Tässä julkaisussa mainitut pitäjät. Vaaleanpunaisella Jääski ja Ruokolahti; Räisälä ja Käkisalmen vihreällä ja Pyhäjärvi ja Valkjärvi vaalean vihreällä; Seiskari ympäröitynä punaisella. Suuri osa julkaisun nauhoista on tuntemattomasta pitäjästä jostain päin Käkisalmen kihlakuntaa (Hiitola, Kaukola, Räisälä, Käkisalmen, Pyhäjärvi, Sakkola).

Ohjeet

Pitäjä	Esikuva	Malli
"Valkjärvi"	Kunstkamera 323-36/17 Leveys 8 mm	
Räisälä	"Pokramo" Schvindt 1903, nro. 52	
Räisälä	"Pokramo" Venäjän etnografinen museo REM 3054-95 Leveys 8 mm	
"Valkjärvi"	Kunstkamera 323-36/13 Leveys 5 mm	
Käkisalmen kihlakunta	Lappeenrannan museot EKME1310 Leveys 6 mm	
"Valkjärvi"	Kunstkamera 323-36/14 Leveys 6 mm	
Käkisalmen kihlakunta	Lappeenrannan museot EKME1313 Leveys 4 mm	
"Valkjärvi"	Kunstkamera 323-36/12 Leveys 5 mm	
Käkisalmen kihlakunta	Lappeenrannan museot EKME1312 Leveys 9 mm	

Käkisalmen kihlakunta	Lappeenrannan museot EKME1309. Leveys 8 mm	
Räisälä	"Tiuhtakirjava vyö" Venäjän etnografinen museo REM 3054-91 Leveys 8 mm	
	Penn Museum 19520	
"Valkjärvi"	Kunstkamera 323-36/15 Leveys 10 mm	
Räisälä	"Tiuhtakirjava vyö" Venäjän etnografinen museo REM 3054-90 Leveys 9 mm	
Käkisalmi	Kansallismuseo KA8830	
Käkisalmi	Kansallismuseo KA8833	

Seiskari	Kansallismuseo KA4044 Leveys 15 mm	
Jääski	"Pokramo" Kansallismuseo KA1468 Leveys 15 mm	
Ruokolahti	"Pokramo" Kansallismuseo KA3834	

Lähteet

Kirjalliset lähteet:

Salo, Aino. Lemmisten käsityöt. Suomalaisen kirjallisuuden seura, 1930.
Schvindt, T. Nauhakoristeita. Suomalaisen kirjallisuuden seura, 1903.

Näin luet ohjeita: Jokaisesta nauhasta on kuvattuna loimen ohjekaavio, josta näet loimilankojen paikan pirrassa. Punainen nuoli osoittaa loimen keskikohdan. Loimilankojen väri ja määrä on myös listattu ohjeeseen. Jos ohjeessa ei ole erikseen muuta ilmoitettu, suositellaan värillisiksi langoiksi villalankaa ja vaaleaksi langaksi pellavaa.

Osassa tämän kirjan alkuperäisissä nauhoissa on käytetty hyvin toisiaan lähellä olevia ja vaikeasti erotettavia värejä. Kaikissa tapauksissa en ole ihan varma alkuperäisestä väristä.

Mallinauhoissa on käytetty vaihtelevasti erilaisia lankoja. Katso suositellut langat myös kohdasta "Langat".

Valkjärvi

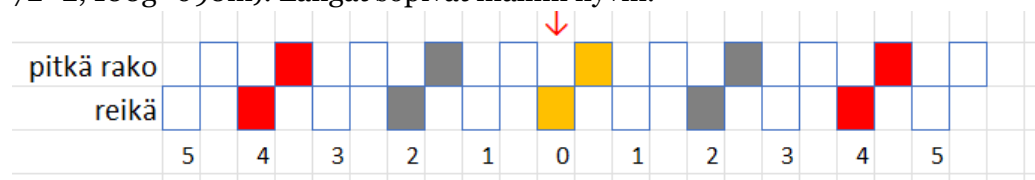
Esikuva: Kunstkamera 323-36/17. Pituus 201 cm, leveys 8 mm, tupsujen pituus 6 cm. Pellava-, villa- ja puuvilla-lanka, puuvillakangas, silkkikangas. Pölynharmaa lanka on todennäköisesti valkaisuamatonta pellavalankaa.

Mallinauha: Leveys 10 mm. Villalanka De Rerum Natura Ulysse (tex 135×2, 100g=370m); valkaisuamatonta pellavalanka 16/2 NeL Garnhuset (tex 102×2, 100g=490m); valkoinen loimilanka ja kude 20/2 NeL Bockens pellava (tex 72×2, 100g=690m). Langat sopivat malliin hyvin.

Loimi:

4 punainen (paksumpi)
2 keltainen
4 harmaa (villa tai valkaisuamatonta pellava)
12 valkoinen

Kude: valkoinen

kuva: Kunstkamera (muokattu)

Räisälä

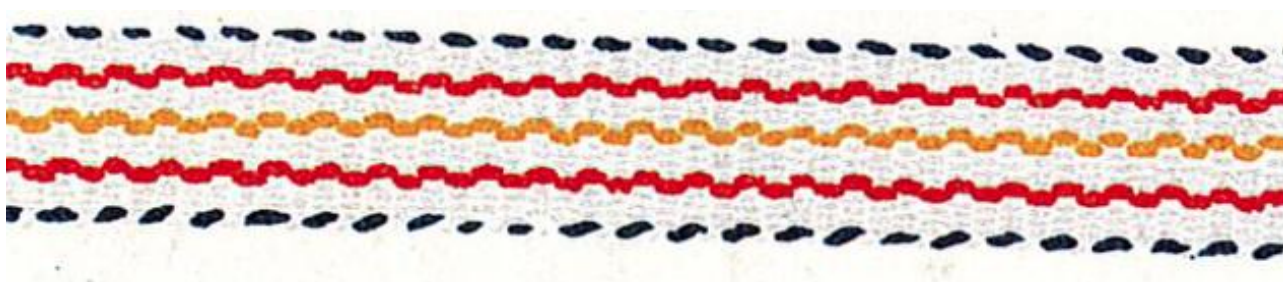
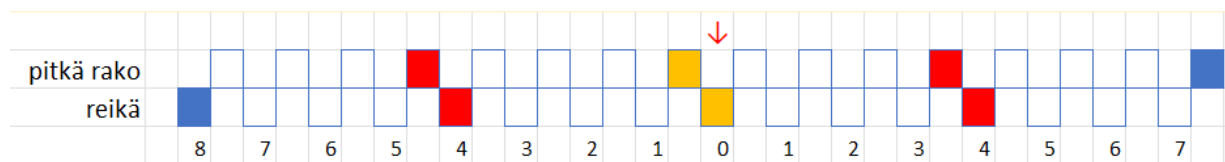
Esikuva: ”Pokramo” Schvindt 1903, nauha 52. Kuvattu terttupäiseksi. Mitat ja materiaali eivät tiedossa. Schvindtin kirjan perusteella ei myöskään voi päätellä, minkä sävyisiä värit ovat olleet alkuperäisessä nauhassa.

Mallinauha: Leveys 10 mm. 8/2 Bockens Möbelåtta (tex 125x2, 100g=400m) ja 20/1 NeL pellavalanka (tex 71x1, 100g=1400m).

Loimi:

4 punainen
2 keltainen
2 sininen
24 valkoinen

Kude: valkoinen

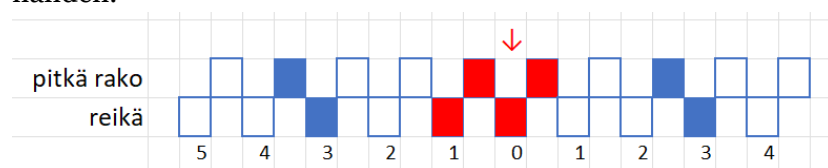
Räisälä

Esikuva: ”Pokramo” REM 3054-95. Pahvissa mitat ”1,95” ja ”0,6”. Museon sivuilla mitat 160 cm ja 0,8 cm. Päässä tertut. Sinistä/mustaa loimilankaa on vähän purkaantunut, mistä voimme nähdä että se on villaa. Nauhan reunojen valkoisten loimilankojen määrä on hieman epävarma.

Loimi:
4 punainen
4 sininen/musta
12 valkoinen

Kude: valkoinen

Mallinauha: Leveys 9 mm. Punainen villalanka De Rerum Natura Ulysse (tex 135×2, 100g=370m) ja sininen villalanka 8/2 Bockens Möbelåtta (tex 125×2, 100g=400m); valkoinen pellava loimi ja kude 20/2 NeL Bockens lin (tex 72×2, 100g=690m). Verrattuna alkuperäiseen lankaan ovat mallinauhan villalangat liian paksuja pellavaloiimeen nähden.

kuva: Venäjän etnografinen museo

Valkjärvi

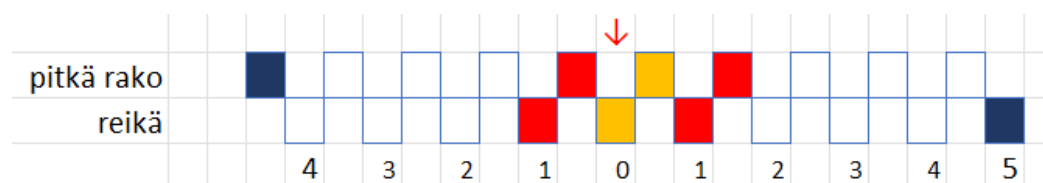
Esikuva: Kunstkamera 323-36/13. Pituus 148 cm, leveys 5 mm. Villa, pellava, puuvilla. Kuvan perusteella punainen lanka on paksumpaa kuin keltainen.

Mallinauha: Leveys 6 mm. 8/2 Bockens Möbellåtta (tex 125×2, 100g=400m) ja valkoinen 16/2 Ne Esito kampa-puuvilla (tex 36×2, 100g=1300m).

Loimi:

4 punainen (paksumpi kuin muut)
2 keltainen
2 sininen
12 valkoinen

Kude: valkoinen

Käkisalmen kihlakunta

Esikuva: Lappeenrannan museot EKME1313. Leveys 4 mm. Toisessa reunassa loimilangan väri vaihtuu kesken kaiken vihreästä siniseksi. Villaa ja pellavaa. Kangastertut.

Mallinauha: Leveys 6 mm. Sukkalankaa 100g=420m.
Valkoinen loimi ja kude 6-säikeinen kalalanka (tex 30×6, 100g=530m).

Loimi:

3 sininen

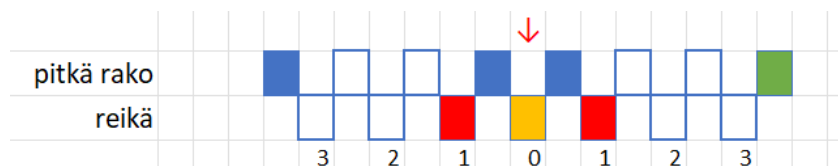
1 vihreä

2 punainen

1 keltainen

8 valkoinen

Kude: valkoinen

Valkjärvi

Esikuva: Kunstkamera 323-36/12. Pellava- ja villalankaa, nauhan päissä puuvilla- ja silkkikangasta. Pituus 193 cm, leveys 5 mm, tupsujen pituus 6,5 cm. Nauhan keskimäisten lankojen väri on epäselvä.

Mallinauha: leveys 8 mm, eli leveämpi kuin alkuperäinen. Garnusetin 6/2 villalankaa (tex 156×2, 100g=320m) sekä 6-säikeistä kalalankaa (tex 30×6, 100g=530m).

Loimi:

4 punainen/oranssi
2 keltainen
2 sininen
1 rusehtava
8 valkoinen

Kude: valkoinen

Diagram illustrating a 1D lattice structure with two rows of sites. The top row is labeled "pitkä rako" and the bottom row is labeled "reikä". The lattice is indexed from 4 to 0 in the center and back to 4. A red arrow points to the site at index 0 in the top row. The sites are colored: blue for index 4, orange for index 3, red for index 2, yellow for index 1, and white for index 0.

kuva: Kunstkamera

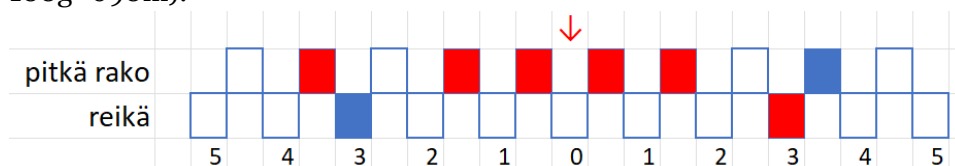
Räisälä

Esikuva: ”Tiuhtakirjava vyö” REM 3054-91. Nauhan mitat ovat eri verkkosivujen tiedoissa ja pahvissa, johon nauha on kiinnitetty. Pahvissa lukee “1,9” ja “0,9”. Museon verkkosivujen tiedoissa nauhan pituus on 184 cm ja leveys 0,8 cm. Materiaalit eivät ole tiedossa. Päissä kangastertut.

Loimi:
6 punainen
2 sininen
13 valkoinen

Kude: valkoinen

Mallinauha: Leveys 9 mm. Punainen ja sininen villalanka Stoorstålka Áhkko (tex 56×4, 100g=450m), valkoinen pellava loimi ja kude 20/2 NeL Bockens lin (tex 72×2, 100g=690m).

kuva: Venäjän etnografinen museo

Valkjärvi

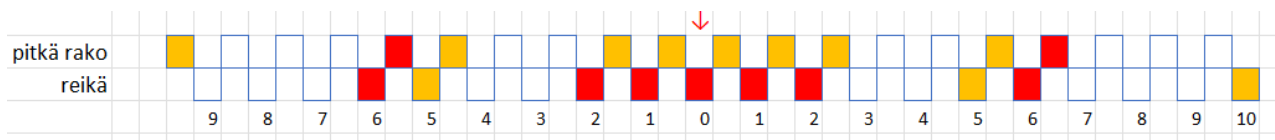
Esikuva: Kunstkamera 323-36/15. Leveys 10 mm, pituus 201 cm. Pellavaa. Päissä puuvillakankaiset tertut, pituus 6,8 cm.

Mallinauha: Leveys 9-11 mm. Värikkäät sekä vaaleat langat 40/2 pellavalanka (tex 42×2, 100g=1200m). Lanka sopii malliin hyvin.

Loimi:

9 punainen (pellavaa)
11 keltainen (pellavaa)
20 valkoinen

Kude: valkoinen

kuva: Kunstkamera

Käkisalmi, Norsjoki

Esikuva: Kansallismuseo KA8830. “Rintain alapuolella pidetty vyö”. Värikkäät langat saattavat olla hieman paksumpia kuin valkoinen lanka, joka metatietojen perusteella sekin kuitenkin on villaa. Mitat eivät ole tiedossa. Leveys todennäköisesti alle 1 cm.

Mallinauha: Leveys 11 mm. Sukkalankaa 100g=420m.

Loimi:

2 punainen

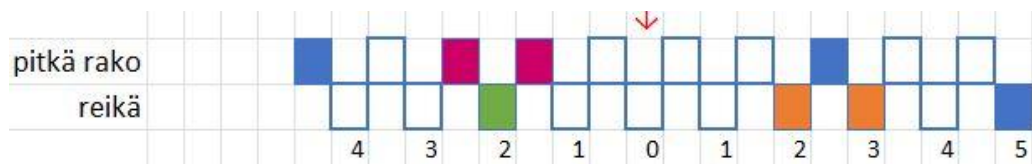
2 oranssi

3 sininen

1 vihreä

12 valkoinen (voi olla muuta lankaa ohuempaa, villaa)

Kude: valkoinen (villaa)

kuva: Kansallismuseo

Ruokolahti

Esikuva: ”Pokramo”, Kansallismuseo KA3834. Leveys ei ole tiedossa. Päässä punaisia ja vihreitä loimilankoja on kierretty yhteen. Punainen kude näkyy välistä ajoittain.

Loimi:
22 punainen
9 vihreä

Mallinauha: Leveys 15 mm. Bockensin Möbellåtta (tex 125x2, 100g=400m) loimena sekä kuteena.

Kude: punainen (villaa)

